

> RETOURADRES Postbus 1992, 6201 BZ Maastricht

BEZOEKADRES
Mosae Forum 10
6211 DW Maastricht

Aan de fractie van D66

POSTADRES
Postbus 1992
6201 BZ Maastricht

ONDERWERP
Schriftelijke vragen inzake Omgevingswet

DATUM
16 mei 2023
Verz, 16 mei 2023

BIJLAGEN
-

BEHANDELD DOOR
A (Anhilde) Jong, de

TELEFOONNUMMER
043 350 4005

ONZE REFERENTIE
2023.01897

E-MAILADRES
Anhilde.de.jong@maastricht.nl

FAXNUMMER
043 - 350 4141

UW REFERENTIE

Geachte ,

Onderstaand treft u de beantwoording aan van de schriftelijke vragen die uw fractie gesteld heeft.

Vraag 1:

1. Wat is de stand van zaken van de opvolging van de ambities die vorig jaar geschetst zijn voor de overgang van de WOB naar de WOO, en specifiek de behoefte om als gemeente meer proactief informatie te delen met inwoners?

Antwoord 1:

De Wet open overheid (Woo) die op 1 mei 2022 in werking is getreden, verplicht overheidsorganisaties zo veel mogelijk informatie actief openbaar te maken, "indien dit zonder onevenredige inspanning of kosten redelijkerwijs mogelijk is" (art. 3.1 Woo). Het actief openbaar maken van 17 specifieke informatiecategorieën wordt op termijn verplicht (art. 3.3 Woo). Deze verplichting wordt de komende jaren gefaseerd, per categorie, ingevoerd. Het is nog niet bekend wanneer welke categorie openbaar moet worden. Dit wordt voor elke categorie vastgesteld door middel van een Koninklijk Besluit.

De gemeente Maastricht volgt de wettelijke fasering van de Woo. Voor elke fase worden de documenten uit de betreffende categorie vanaf de wettelijke verplichte datum actief openbaar gemaakt. We voldoen dan aan het wettelijk verplicht openbaar maken van overheidsstukken, opgenomen in artikel 3.3 van de Woo. Daarnaast maakt de gemeente al een aantal extra stukken actief openbaar waarvoor openbaarmaking (nog) niet wettelijk is verplicht. Denk onder andere aan wet en regelgeving, organisatiegegevens, collegestukken en raadsstukken.

De gemeente Maastricht volgt dus de landelijke lijn. Dit betekent dat we op dit moment nog geen tijdspad kunnen aangeven voor de verschillende informatiecategorieën of de precieze manier van openbaar maken. Dat komt door het ontbreken van een Koninklijk Besluit over de fasering en doordat de inrichting van het landelijk platform (of verwijzingspagina) waar de bekendmakingen moeten worden gepubliceerd nog in ontwikkeling is.

Vraag 2:

In hoeverre is het DSO nu in voldoende mate up & running voor gebruik per 1 januari 2024?

Antwoord 2:

De Omgevingswet wordt ondersteund door het landelijke Digitaal Stelsel Omgevingswet (DSO). De verschillende decentrale overheden moeten hier met eigen software op aansluiten.

DATUM
16 mei 2023

Begin 2023 is geconcludeerd dat het DSO technisch voldoende gereed is om de Omgevingswet per 1 januari 2024 in werking te laten treden. Dit mede op basis van de uitkomsten van het Adviescollege ICT-Toetsing en de uitkomsten van het zogenoemde Indringend Ketentesten. Dit is inclusief de maatregelen die door het Rijk nog voorzien zijn om te nemen. Overigens is eerder al afgesproken dat er nu voor inwerkingtreding gekoerst wordt op minimaal de basis van het DSO, en dat het DSO ook na inwerkingtreding nog verder wordt uitgebouwd en gevuld.

Vraag 3:

In hoeverre worden de twee online omgevingen/loketten/portals verbonden aan elkaar? Zo ja, hoe ziet dit eruit?

Antwoord 3:

Vooralsnog wordt er door het Rijk ingezet op twee aparte 'platforms': één voor de Woo en één voor de Omgevingswet, het DSO.

Vraag 4:

Zo nee, waarom niet?

Antwoord 4:

Dit is een Rijksbesluit en –bevoegdheid.

Vraag 5:

Bent u van plan dit in de toekomst wel te gaan doen e/o te onderzoeken?

Antwoord 5:

Zie beantwoording vraag 4. Wij zullen in principe de landelijke aanpak en inrichting volgen. Mocht die op termijn richting verbinding van de twee platforms gaan, dan zullen ook wij dat in overweging nemen.

Vraag 6:

In de Eerste Kamer is in maart 2023 de motie aangenomen met het dictum: "Verzoekt de regering om binnen het DSO het mogelijk te maken om voornemens van besluiten te publiceren vergelijkbaar met het voorontwerp van een bestemmingsplan om participatie te bevorderen zodat er één vindplaats is voor alle voorgenomen besluiten waarover nog participatie moet plaatsvinden."

Wat vindt u van deze mogelijkheid?

Antwoord 6:

Het bekendmaken van een 'voornemen tot wijziging van het omgevingsplan' is wettelijk verplicht en wordt mogelijk gemaakt via overheid.nl. Maar dat betreft alleen de bekendmaking als zodanig, niet het ter beschikking stellen van een digitaal raadpleegbaar 'voorontwerp (wijzigingsbesluit van het) omgevingsplan'. De DSO-viewer toont alleen ontwerpregelingen en geldende regelingen. Vooralsnog zorgt de DSO-keten niet voor het beschikbaar stellen en raadpleegbaar maken van informele versies van de omgevingsdocumenten, zoals concepten en voorontwerpen. De huidige website www.ruimtelijkeplannen.nl kent deze mogelijkheid wel. Hoewel het ook mogelijk is om een voorontwerp te tonen door bijvoorbeeld op de eigen website via een (eigen) viewer (hier wordt door softwareleveranciers ook al de mogelijkheid toe geboden), zou het ons inziens zeker de voorkeur verdienen als het inderdaad mogelijk zou worden om ook voorontwerpen te tonen via de DSO-viewer.

Vraag 7:

Hoe kijkt u naar de uitvoerbaarheid van deze motie, als in: gaat dit binnen het DSO lukken per 1 januari a.s.?

DATUM
16 mei 2023

Antwoord 7:

Voor ons is op dit moment niet duidelijk hoe de motie zal worden uitgevoerd en wanneer dit zal plaatsvinden. Wij hebben hierover een vraag neergelegd bij het Informatiepunt Leefomgeving. De technische vormgeving van de 'Landelijke voorziening bekendmaken en beschikbaar stellen'(LVBB) is namelijk de verantwoordelijkheid van het Rijk.

Vraag 8:

Ervan uitgaande dat dit een mogelijkheid wordt binnen het DSO, wat is de inzet en ambitie om voornemens van besluiten te publiceren?

Antwoord 8:

Zoals aangegeven in de reactie bij vraag 6 zijn wij voorstander van het tonen van voorontwerpen in de DSO-viewer. Nu wordt in het gemeenteblad via de landelijke voorziening (de LVBB) kennisgegeven van het voornemen om een omgevingsplan te wijzigen (artikel 3:12, Awb). In de kennisgeving staat onder andere hoe de gemeenteraad burgers, bedrijven, maatschappelijke organisaties en bestuursorganen bij de voorbereiding gaat betrekken.

Participatie is in de Omgevingswet verder 'vormvrij'. Door de gemeenteraad is in 2021 besloten om een [participatiekader](#) vast te stellen voor het bepalen van [het gewenste participatieniveau voor verschillende ruimtelijke initiatieven](#).

Vraag 9:

Per 1 januari 2024 treedt ook de WKB in werking. De rol van kwaliteitstoetsers is daarbij cruciaal en werd ook duidelijk in de technische sessie over de Omgevingswet. Er zijn vanaf het nieuwe jaar vele toetsers nodig maar die zijn er nu nog bijna niet. Gezien het steeds uitstellen van de wet is dat logisch, maar gezien de brede personeelskrapte én de urgentie van snel meer kunnen bouwen, gezien de wooncrisis is dit een groot risico.

Hoe schat u het hierboven geschetste risico over een tekort aan toetsers in?

Antwoord 9:

Met invoering van de landelijke Wet Kwaliteitsborging voor het bouwen (Wkb) wordt de bouwtechnische toets van bouwwerken bij (onafhankelijke) marktpartijen belegd, in de vorm van de zogenaamde kwaliteitsborgers. Hierbij geldt dat hoe groter de gevolgen kunnen zijn als iets misgaat, hoe zwaarder deze kwaliteitseisen zijn. Hiervoor zijn bouwwerken in verschillende gevolgklassen ingedeeld. Waarbij gevolgklasse 1 de categorie met het laagste risico is. Bij de invoering van de Wkb geldt de wet in eerste instantie enkel voor het bouwen van gebouwen onder die "gevolgklasse 1".

Door het Rijk wordt aangegeven dat er bij invoering van de Wkb voldoende kwaliteitsborgers zijn. Dit is een verantwoordelijkheid van het Rijk en daar heeft de gemeente geen invloed op. Aanvullend hierop heeft Minister De Jonge aan de Eerste Kamer in 2022 toegezegd om de verbouw van bouwwerken uit "gevolgklasse 1", pas een half jaar na inwerkingtreding onder de Wkb te laten vallen. Dit vanwege de zorg of er wel genoeg kwaliteitsborgers zullen zijn bij inwerkingtreding. Deze toezegging is gedaan toen nog sprake was van invoering per 1 juli 2023. Nu dit een half jaar later is, heeft de minister aangegeven met partijen te overleggen of dit nog noodzakelijk is of dat ook verbouw per 1 januari toch direct onder de Wkb kan komen te vallen. Voor de zomer zal definitief hierover besloten worden.

Vraag 10:

Hoe gaat u om met dit risico, hoe acteert u hier nu al op?

Antwoord 10:

Zie antwoord vraag 9.

DATUM
16 mei 2023

Vraag 11:

Wat gebeurt er als er per 1 januari 2024 voor Maastricht niet voldoende toetsers zijn?

Antwoord 11:

Kwaliteitsborgers opereren door het hele land. Als er onverhoopt onvoldoende kwaliteitsborgers zouden zijn dan levert dit spanning op de markt en kunnen de bouwwerken die vallen onder gevolgklasse 1 niet direct worden uitgevoerd. Voor een initiatiefnemer/ bouwer betekent dat, dat deze tijdig zal moeten acteren om op een eventuele krapte op de markt om de voortgang van het project veilig te stellen.

Hoogachtend,
Namens het college van burgemeester en wethouders van Maastricht,

Frans Bastiaens
Wethouder Stedelijke Ontwikkeling, Cultuur, Veerkrachtige Wijken en Ouderenbeleid